

2015-09-12 Dalum-WietmarscherMoor

Verslag excursie zaterdag 12 september Dalum-WietmarscherMoor en Emsland Moormuseum

Helaas waren slechts 7 personen aanwezig om deze voor de meesten onbekende regio, vlak bij huis net over de grens, te “ontginnen”. Bij goede weersomstandigheden ging het eerst naar Füchtenfeld (gemeente Wietmarschen) waar in het Dalum-Wietmarscher Moor grote gebieden ontdaan zijn van een veenpakket en nu de laatste hand gelegd wordt aan herontwikkeling (renaturiering) van het veengebied.

Dit houdt in dat de ondergrond inclusief het (grond) waterpeil intact blijft en in compartimenten de veenvorming weer op gang gebracht wordt. Hierdoor wordt op het afgegravene weer een laagje van de vroegere bovenlaag, de bolster, gebracht. Aldaar was op diverse plekken al goed te zien hoe de veenvegetatie zich weer ontwikkelde. We vonden er Dop- en Struikheide, Kleine- en Ronde zonnedauw, Veenpluis en Wollegras. Vanaf een uitkijkpost aan de Georgsdorfer Strasse was er een goed beeld van de grootschaligheid.

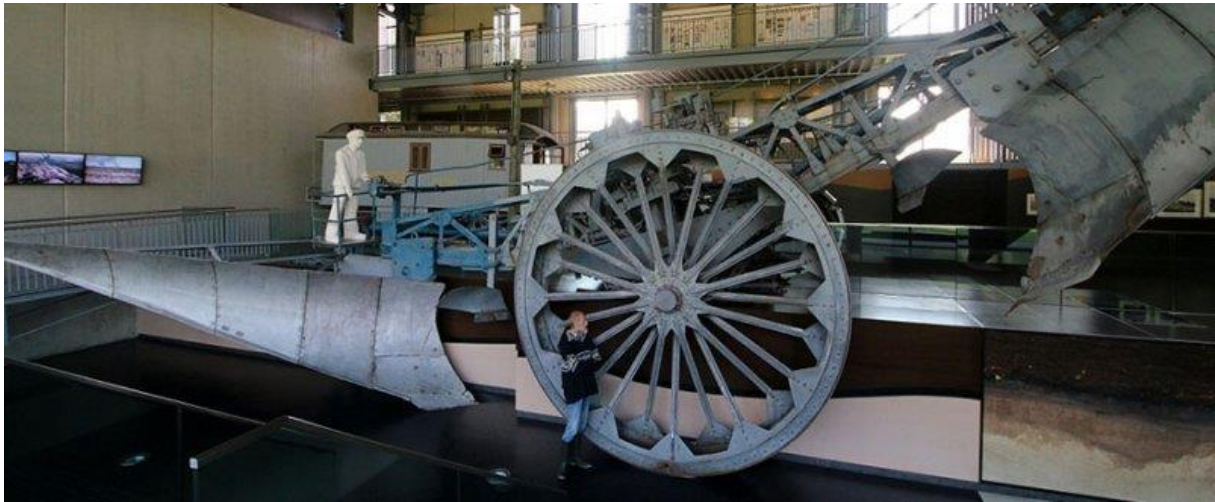
Op een informatiebord (Duits en Nederlands) staat: “Het is nog niet zo lang geleden dat het belang van hoogveen voor mens en milieu werd onderkend. Allereerst wordt gewerkt aan het behoud van wat er nog is.”

Na een verkenning door het gebied via enkele veendammen ging het naar de uitzichtheuvel in het Dalumer Moor. Ook hier is men bezig met de afgraving af te ronden en zijn reeds grote delen ingericht voor nieuwe veenontwikkeling. Er zijn nog wagons en een treintje te zien die veen afvoeren naar een laadplaats voor vrachtwagens, maar die periode is bijna ten einde. Vanaf de hoge uitkijkheuvel die wandelend of per fiets bereikbaar is, krijgt men goed zicht op het gebied. Een deel wordt begraaasd door een schaapskudde. Op een paal ontdekten we een Slechtvalk. Verder Boerenwaluw, Buizerd en Tapuit.

Vervolgens een kort bezoek aan de Geester See, een koelwateropslag bekken bij Geeste voor de kerncentrale Lingen mocht het riviertje de Emst onvoldoende water voeren. Een fors aangrenzend gebied werd ingericht als natuurgebied. Kernenergie wordt in Duitsland afgebouwd, maar dit grote meer zal wel blijven. Het moet rijk zijn aan vis, er is een strand bij en er zit een surfschool. We zagen er o.a. Kuifeend en Aalscholver.

Tenslotte een bezoek aan het volledig vernieuwde en sterk uitgebreide Emsland Moormuseum in Geeste aan de Geestmoor straat. Ik heb genoten van de veen en turf geschiedenis die er getoond wordt, ook hier met naast Duitse ook Nederlandse bijschriften. Veel oude gebruiksvoorwerpen, filmpjes ([waar onder de film Moordämmerung](#)) en oude kaarten worden getoond. Een topografische kaart uit 1673 staan het Blankemeer, Geesteren, Munteberg en Strype aangegeven. Ook Esschede wordt genoemd in de omgeving van Geesteren, maar die naam kan ik daar nog niet plaatsen. Het buitenterrein omvat een oude hoeve met tuinen, een boomgaard met oude rassen. Een wandelroute voert door een groot hoogveengebied waar de planten van natte heide nog te vinden zijn. We zagen er, zonnebadend op een beschut plekje uit de wind, ook 4 x Levendbarende hagedis. Er loopt een veentrein spoor met een lengte van ca. 3 km.

Indrukwekkend was de nieuwe hal met machines die bij de turfwinning en de ontginning gebruikt werden. Een topattractie was de diepteploeg “Mammut” en bijbehorende stoommachines. Aan lange stalen kabels werd de ploeg vroeger tijdens gebruik over een afstand van honderden meters door die stoommachines heen en weer getrokken. Eén man had 500 lange werkdagen nodig om 1 hectare grond te ontginnen, deze Mammut met twee stoommachines deed er slechts 5 uur over.

Een dag waarop ik versteld stond van de inzet op herstel van veengebieden aan de Duitse kant van de grens. Op de borden stond “Europa fördert”.... En dat doet men daar dan!!

Het museum is een aanrader! Zie voor meer info: <http://moormuseum.de>
Vanwege het prachtige zonnige weer sloten we deze keer de excursiedag af op het terras van het museum!

Een dag, gevuld met veel onbekende gebieden en bijzondere uitzichtpunten, dus heel wat opgestoken!

De excursievoorbereiders worden bedankt! (verslag: Herman Stevens)